

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA SKUPŠTINU,
OPĆU UPRAVU I PRAVNE POSLOVE

KLASA: 024-02/24-01/8
URBROJ: 2109-06-24-10
Čakovec, 8. listopada 2024.

UPRAVNI ODJEL ZA CIVILNO
DRUŠTVO I LJUDSKA PRAVA

**PREDMET: Odgovor na vijećničko pitanje
- traži se**

Poštovani,

u pravitku dostavljamo pitanje Dejana Drabića, vijećnika koje je postavio na aktualnom satu 19. sjednice Skupštine Međimurske županije, održanoj 26. rujna 2024. godine te Vas ljubazno molimo da se očitujete na isto.

S poštovanjem,

PROČELNICA
Tamara Blagus, mag.iur.

VIJEĆNIČKA PITANJA

Dejan Drabić

(Ime i prezime vijećnika)

3

1. PITANJE

Na prethodnoj sjednici Skupštine dao sam prijedlog da se za sve centre izvrsnosti naše Županije organizira javna promocija s ciljem informiranja roditelja o mogućnostima upisa djece. Župan je prijedlog prihvatio, no, na žalost, ove godine to nije realizirano. Kao voditelj Centra izvrsnosti informatike MŽ, želim pohvaliti Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport koji se angažirao u informiranju škola. Ipak, povratne informacije pokazuju da većina roditelja nije primila te informacije, jer je dosta škola ulogu informiranja zanemarilo ili je nije sustavno provelo.

S obzirom na važnost praćenja suvremenih tehnoloških smjernica, smatram da je neophodno otvoriti Centar izvrsnosti iz robotike, slijedeći primjer susjedne županije. Također, uzimajući u obzir rastuće troškove i inflatorna kretanja, potrebno je povećati financiranje centara izvrsnosti te uvesti sustav evaluacija kao podršku budućim odlukama.

Molim župana odgovor, planira li Županija poduzeti navedene korake te u kojem roku možemo očekivati realizaciju ovih prijedloga?

2. PITANJE

Koristim priliku pohvaliti Upravni odjel za civilno društvo i ljudska prava na iscrpnom i kvalitetnom pisanom odgovoru na moja pitanja. Iz odgovora je vidljivo da se ulažu značajni naponi u integraciju pripadnika Romske nacionalne manjine (RNM), no rezultati, usprkos ulaganjima, nisu zadovoljavajući. Posebno sam ukazao na neprihvatljiva ponašanja RNM na parkiralištima dućana u naseljima u blizini romskih naselja. Iako su nakon mog izlaganja provedene kontrole koje su privremeno poboljšale situaciju, nakon nekoliko tjedana stanje se vratilo na staro.

S obzirom na sve učestalije neželjene događaje, uključujući krađe, i ograničenost djelovanja Županije po ovom pitanju jer je briga o RNM vezana uz nacionalnu razinu, pitam može li Županija, slijedom antikorupcijske inicijative Vlade RH, predložiti Vladi da, slično kao što su povećane plaće dužnosnika, poveća socijalna i druga prava kako bi se smanjila učestalost krađa i drugih incidenata? Ako je navedeni pristup uspješno djelovao na smanjenje korupcije kod dužnosnika, postoji li mogućnost da se isti model primijeni i na ovu problematiku?

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA
CIVILNO DRUŠTVO
I LJUDSKA PRAVA

KLASA: 016-01/24-01/12
URBROJ: 2109-13/01-24-2
Čakovec, 2. prosinca 2024.

REPUBLIKA HRVATSKA
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA SKUPŠTINU, OPĆU UPRAVU I PRAVNE POSLOVE

Primljeno:	02-12-2024		
Klasifikacijska oznaka:	024-02/24-01/8		Ustrojstvena jedinica
Uredbeni broj:	2109-13/01-24-2	Prilozi	Vrijednost
		—	—

Međimurska županija
Upravni odjel za skupštinu, opću upravu
i pravne poslove
R. Boškovića 2
Čakovec
n/p pročelnice, Tamare Blagus

PREDMET: Odgovor na vijećničko pitanje – g. Dejan Drabić
- dostavlja se

Poštovana,

nastavno na Vaš dopis KLASA: 024-02/24-01/8, URBROJ: 2109-06-24-10, od dana 8. listopada 2024. godine, vezano uz pitanje vijećnika g. Drabića na aktualnom satu 19. sjednice Skupštine Međimurske županije, dostavljamo odgovor kako slijedi:

Razumljiva je Vaša zabrinutost oko učestalih neželjenih događaja i složene situacije vezane u romsku nacionalnu manjinu u Međimurskoj županiji. Pitanje socijalnih prava i ekonomske politike zasigurno je relevantno jer poboljšanje životnih uvjeta može imati pozitivan utjecaj na smanjenje kriminala i incidenata.

Iako postoje analize i istraživanja koja se bave pitanjem povezanosti između povećanja plaća dužnosnicima i smanjenja korupcije, rezultati nisu uvijek jednoznačni. Povećanje plaća može smanjiti poticaj za korupciju s premisom da će dobro plaćeni dužnosnici biti manje skloni nezakonitim aktivnostima. Neka istraživanja navode da su viši honorari povezani s većim integritetom u javnoj upravi te da više plaće mogu privući kvalificiranije i profesionalnije pojedince u javnu službu, ali i povećati povjerenje javnosti u institucije.

Međutim, važno je naglasiti da povećanje plaća dužnosnicima samo po sebi nije uvijek dovoljno, jer i nakon povećanja plaća dužnosnicima u Republici Hrvatskoj, gotovo svakodnevno se otkrivaju nove korupcijske afere u kojima sudjeluju upravo najviši dužnosnici.

Ključni faktori u smanjenju korupcije uključuju i jačanje institucionalnih okvira, provedbu strogih zakona, transparentnost i odgovornost u javnoj upravi.

Model povećanja plaća dužnosnika i antikorupcijske inicijative mogu poslužiti kao inspiracija, no važno je razmotriti specifične okolnosti romske zajednice. Postoje istraživanja koja ukazuju da povećanje socijalnih prava i ekonomskih resursa može utjecati na smanjenje kriminalnih djela, pri čemu se ističe nekoliko ključnih područja. Povećanje socijalnih prava može poboljšati ekonomski status pojedinca i obitelji, što posljedično može smanjiti pritisak

koji vodi prema kriminalnom ponašanju, odnosno, kada su zadovoljene osnovne potrebe, ljudi su manje skloni pribjegavati kriminalnim aktivnostima. Ulaganje u obrazovanje, kao dio šire socijalne politike, utječe na povećanje zapošljivosti i smanjuje mogućnost za angažman u nezakonitim aktivnostima. Također, neka istraživanja pokazuju da programi koji nude podršku, kao što su psihosocijalna pomoć i rehabilitacija, mogu smanjiti recidivizam i potaknuti integraciju u društvo. Ujedno, povećanje dostupnosti socijalnih usluga može pomoći u rješavanju problema poput ovisnosti koji često doprinose kriminalnom ponašanju. Većina istraživanja ukazuje na činjenicu da socijalna politika koje je usmjerena na smanjenje nejednakosti i poboljšanje životnih uvjeta može pozitivno utjecati na smanjenje kriminala. Važno je, međutim, uzeti u obzir kontekst i specifične čimbenike koji mogu utjecati na rezultate.

Povećanje socijalnih naknada može imati utjecaj na motivaciju pripadnika romske nacionalne manjine za zapošljavanje, ali to ovisi o nekoliko čimbenika. Ako socijalne naknade omogućuju osnovnu ekonomsku sigurnost, pojedinci se mogu osjećati manje pod pritiskom da prihvate bilo kakav posao. Povećanje naknada može biti učinkovitije kada se kombinira s programima obuke, obrazovanja i podrške zapošljavanju. Visoke socijalne naknade mogu smanjiti motivaciju za rad ako ljudi smatraju da su im te naknade dovoljne za preživljavanje. U tom smislu, važno je da se naknade strukturiraju tako da potiču aktivno sudjelovanje u radnoj snazi.

Mišljenja smo da univerzalno povećanje prava nije dovoljno, odnosno nužno je i uvođenje programa socijalne podrške koje se temelje na potrebama zajednice s posebnim fokusom na preventivne mjere koje uzrokuju osnovne uzroke socijalne isključenosti i kriminala.

S tim u vezi, potrebno je zapitati se koliko važnu ulogu imaju socijalne naknade u kreiranju financijskih poticaja za ulazak na tržište rada ili na odustajanje od zaposlenja. Negativne financijske poticaje za ulazak u svijet rada uglavnom stvaraju izdašni iznosi socijalnih naknada (zajamčena minimalna naknada, roditeljska naknada, doplatak za djecu) koje mogu primati osobe koje ne rade, a prilikom zaposlenja, ostvarivanje novčanih prava iz socijalnog sustava djelomično se ili u cijelosti gubi, odnosno korisnici zajamčene minimalne naknade demotivirani su za zapošljavanje. Uz to, kao nezaposlene samohrane majke, pripadnice romske nacionalne manjine ostvaruju pravo na dječji doplatak u kategoriji najvišeg iznosa. Uzevši u obzir navedeno, za pretpostaviti je da se uz razne socijalne naknade, u obitelji s više djece ne isplati raditi na minimalni iznos plaće.

U razdoblju od 2013. do 2023. godine bilo je nekoliko promjena u sustavu socijalnih naknada. Zajamčena minimalna naknada reformirana je 2014., 2016. i 2023. godine, te uglavnom negativno utječe na poticanje na rad. Značajne promjene zajamčene minimalne naknade učinjene su za samce i samohrane roditelje pa tako i dalje postoje obitelji u kojima visoki socijalni transferi uzrokuju jako slabe poticaje za uključivanje u tržište rada.

Uza sve to, česte su zlouporabe socijalnih naknada u smislu nenamjenskog trošenja poput kupnje alkohola ili kockanja, ali i činjenice da mnogi korisnici zajamčene minimalne naknade posuđuju novac od kamatarata, a dug vraćaju kada se isplaćuju socijalne naknade. Neki od pripadnika romske nacionalne manjine vješto manipuliraju sustavom kako bi ostvarili veća prava nego im stvarno pripadaju – partneri nisu službeno u braku, prebivalište im je na različitim adresama, prave se neukiji no što jesu, skloniji su davati društveno prihvatljive odgovore s ciljem ostvarivanja prava.

Promatrajući nacionalne socijalne politike kroz okolnosti na području Međimurske županije, pri čemu je potrebno osvrnuti se i na demografska kretanja stanovništva, mišljenja smo da samo univerzalno povećanje socijalnih naknada neće doprinijeti poboljšanju kvalitete života romske zajednice, već suprotno, ovakav način pokušaja smanjenja siromaštva među

Romima dugoročno može doprinijeti samo povećanju međugeneracijskog kruga siromaštva i dodatno produbiti jaz među stanovništvom.

Međimurska županija će i dalje zastupati stavove multisektorskog pristupa rješavanja problematike integracije romskog stanovništva. Procese integracije i inkluzije potrebno je rješavati u bliskoj suradnji nacionalne i lokalne vlasti, a mjere i inicijative trebaju se temeljiti na načelu odozdo prema gore i dolaziti s lokalne razine i općina koje su najbliže romskim zajednicama, uzevši u obzir stvarne potrebe, lokalne odnose i kontekst, uz koordinirano djelovanje i potporu s nacionalne razine.

S poštovanjem,

 PROČELNICA
Maja Odrčić Mikulić, prof.